

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอยของ อบต.บ้านปรางค์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ด้วยการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน จำนวน 130 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 36- 45 ปี มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท/เดือน

ตัวแปรตามคือ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมประชาชนตำบลบ้านปรางค์ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและด้านขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างสูง มีค่าเฉลี่ย 3.26 หากพิจารณาเฉพาะด้านพบว่า มีความพึงพอใจในผลงานด้านการให้บริการจัดการขยะมูลฝอย (ค่าเฉลี่ย 3.59) อยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างสูง มากกว่าการให้บริการการจัดการด้านแหล่งน้ำ (ค่าเฉลี่ย 2.81) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างต่ำ ในด้านการให้บริการจัดการขยะมูลฝอยหัวข้อที่ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือข้อ 13 เรื่องความเหมาะสมของวิธีการกำจัดขยะ เช่นการฝังกลบ (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมาคือ ข้อ 12 เรื่อง ความเหมาะสมของสถานที่เทกองและกำจัดขยะส่วนรวม (ค่าเฉลี่ย 3.96) ส่วนหัวข้อที่ประชาชนมีความพึงพอใจระดับปานกลางแต่อยู่ลำดับน้อยที่สุดคือข้อ 10 เรื่องการประชาสัมพันธ์และการให้คำแนะนำในเรื่องการกำจัดขยะโดยการคัดแยกขยะมีพิษ ไม่มีพิษออกจากกัน (ค่าเฉลี่ย 3.02) รองลงมาคือข้อ 11 เรื่องการประชาสัมพันธ์และการให้คำแนะนำในเรื่องการกำจัดขยะที่ถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 3.13) สำหรับในด้านแหล่งน้ำนั้น หัวข้อที่ประชาชนตำบลบ้านปรางค์มีความพึงพอใจสูงที่สุดคือข้อ 8 เรื่องการให้บริการน้ำอย่างทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 4.72) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ข้อ 4 เรื่องคุณภาพของน้ำดื่ม (ค่าเฉลี่ย 1.23) รองลงมาคือข้อ 3 เรื่อง ความพอเพียงของการใช้น้ำเพื่อการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 1.25)

ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ (ปัจจัยส่วนบุคคล) กับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ (ปัจจัยส่วนบุคคล) กับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่มี การศึกษา รายได้ ที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านแหล่งน้ำและขยะมูลฝอย แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาดังนี้

ด้านแหล่งน้ำ อบต.บ้านปรางค์ ควรดำเนินการดังนี้

1. ควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำประปาให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรส่งเสริมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนมีความสามารถในการขุดแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ทางการเกษตรของตนเองโดยทั่วถึง
3. ควรขุดลอกทางเดินของน้ำเช่นคู คลอง ต่างๆ เพิ่มขึ้น
4. ควรมีการขุดแหล่งน้ำขนาดใหญ่ให้ครบทั้ง 18 หมู่บ้าน และควรมีคลองส่งน้ำจากแหล่งน้ำที่ขุดนี้ส่งไปถึงพื้นที่เกษตร
5. ควรเพิ่มความสะดวก ความทั่วถึงของการใช้น้ำประปาให้ขยายไปให้ครบทุกหลังคาเรือน
6. ควรจัดซื้อเรือขุดลอกแหล่งน้ำ และเพื่อใช้ทำลายวัชพืชน้ำลึกเช่น ต้นบัวหลวงได้
7. ควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักการใช้น้ำทางการเกษตรโดยประหยัด และคุ้มค่ามากที่สุด เช่นระบบน้ำหยด เป็นต้น

ด้านขยะมูลฝอย อบต.บ้านปรางค์ ควรดำเนินการดังนี้

1. ควรเสนอของบประมาณเพื่อจัดซื้อรถเก็บขยะให้เพียงพอต่อการเก็บขนถ่ายขยะ และเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ขนเก็บขยะด้วย
2. ควรมีแผนการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้ถึงประโยชน์ และผลกระทบหากไม่ใช้วิธีการจัดการขยะที่ถูกต้อง

3. ควรจัดซื้อพื้นที่เทกองขยะและกำจัดขยะเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 25 ไร่ เพื่อรองรับปัญหาที่ประสบอยู่ในขณะนี้
4. ควรมีการจัดตั้งธนาคารขยะเพื่อรับซื้อ-ขายขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้
5. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนมีการรวมกลุ่มขึ้นเป็น “เยาวชนอาสาสมัครรักษาสีแกดล้อมทั้งในเรื่องแหล่งน้ำ และขยะมูลฝอย” ขึ้นในโรงเรียนต่าง ๆ
6. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรได้มีการนำตัวแปรเชิงนโยบายเข้ามาร่วมเป็นตัวแปรอิสระด้วย เช่น ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ว่ามีความสัมพันธ์อย่างไรกับความพึงพอใจในการให้บริการ
7. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะได้เห็นภาพรวมได้ทั้งหมด และนำผลที่ได้จากการประเมินวัดความพึงพอใจไปแก้ไขปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป